

Z Á P I S N I C A

z XI. riadneho zasadnutia Rady vlády Slovenskej republiky pre duševné zdravie

Miesto: Kongresová sála MZ SR

R.Č: S15951-2026-S-RVDZ-009

Dátum: 11.2.2026 o 14:00 hod.

Zoznam prítomných, ospravedlnených a neprítomných je uvedený v prezenčnej listine, ktorá tvorí prílohu č.1 k zápisnici.

Bod č. 1 – Otvorenie zasadnutia

Predseda Rady vlády Slovenskej republiky pre duševné zdravie (ďalej len „rada“) p. Šaško sa ospravedlnil z úvodnej časti zasadnutia a poveril zastupovaním podpredsedu rady p. Štofka, ktorý otvoril zasadnutie rady privítaním všetkých zúčastnených a osobitne poďakoval p. komisárke pre osoby so zdravotným postihnutím p. Stavrovskej za pripravené podklady na rokovanie a prešiel ku schvaľovaniu programu.

Podpredseda rady, po dohode s p. komisárkou (predkladateľkou) po vzájomnej dohode navrhli, aby sa na dnešnom zasadnutí odprezentovali závery zistenia komisára pre osoby so zdravotným postihnutím v psychiatrických zariadeniach za rok 2025, konkrétne zlého zaobchádzania, nevhodných materiálnych podmienok a výkonu súdom nariadených ochranných liečení ako jediný bod programu.

Následne sa otvorí diskusia a hlasovanie o návrhu uznesenia prebehne do dvoch týždňov po tom, ako sa uskutoční bilaterálne stretnutie zástupcov úradu komisára pre osoby so zdravotným postihnutím a zástupcov ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky. Najneskôr do dvoch týždňov od stretnutia prebehne per rollam hlasovanie o upravenom uznesení.

p. komisárka – požiadala, aby sa na dnešnom zasadnutí hlasovalo o častiach uznesenia A, B, C, o časti D sa bude hlasovať per rollam po bilaterálnom stretnutí. Návrh bol podpredsedom rady prijatý.

Bod č. 2 – Prerokovanie a schválenie programu zasadnutia

Podpredseda rady oboznámil zúčastnených s programom a otvoril rozpravu k návrhu programu zasadnutia rady. Po dohode s pani komisárkou sa v programe upresnilo, že sa bude hlasovať iba o častiach A, B a C predkladaného materiálu s názvom „Zistenia komisárky pre osoby so zdravotným postihnutím vo vzťahu k psychiatrickým zariadeniam za rok 2025“.

Program sa obsahom nemenil, zmenilo sa len hlasovanie o návrhu uznesenia.

Schválený program zasadnutia tvorí prílohu č.2 k zápisnici.

ZA	PROTI	ZDRŽAL SA HLASOVANIA
23	0	0

Bod č. 3 - Informácia o ospravedlnených, zastupujúcich a pozvaných hostoch

Tajomníčka rady predniesla prehľad o ospravedlnených/zastupovaniach a pozvaných hostoch.

Bod č. 4. - Závery zistenia komisára pre osoby so zdravotným postihnutím v psychiatrických zariadeniach za rok 2025, konkrétne zlého zaobchádzania, nevhodných materiálnych podmienok a výkonu súdom nariadených ochranných liečení

Tajomníčka rady vyzvala p. komisárku aby odprezentovala prítomným závery zistenia komisára pre osoby so zdravotným postihnutím v psychiatrických zariadeniach za rok 2025, konkrétne zlého zaobchádzania, nevhodných materiálnych podmienok a výkonu súdom nariadených ochranných liečení.

Prezentácia tvorí prílohu zápisnice.

Pani komisárka poďakovala za možnosť vystúpiť a prezentovať spomenuté zistenia na tomto podujatí a zároveň ocenila ochotu ministerstva zdravotníctva, najmä ministra zdravotníctva zaoberať sa touto problematikou a vypočuť si závery zistenia prieskumu v 30 zariadeniach poskytujúcich psychiatrickú starostlivosť na Slovensku osobne.

Uviedla, že vo svojej správe poukazuje na najzávažnejšie negatívne zistenia, hlavne na zlé materiálno-technické vybavenie v uvedených zdravotníckych zariadeniach, zlé zaobchádzanie s pacientami (porušovanie ľudských práv, nesprávne používanie obmedzovacích prostriedkov a pod.).

Uviedla, že Národný preventívny mechanizmus komunikoval aj s Generálnou prokuratúrou SR a poukazoval na nedodržovanie ľudských práv, konanie proti dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím.

Pani komisárka upozornila, že prezentácia sa týka zistení zo šiestich zariadení, ale celkovo sa robila kontrola v dvadsiatich troch zariadeniach.

Pani komisárka dala slovo p. Kohýlovej, ktorá odprezentovala prezentáciu. V úvode uviedla, že dôvodom skúmania spôsobu zaobchádzania s osobami v zdravotníckych zariadeniach je dôvodné podozrenie na ich obmedzovaní na osobnej slobode.

Pani Kohýlová v prezentácii poukázala na viaceré nedostatky, napr na nedodržovanie štandardov počas používania obmedzovacích prostriedkov, absenciu vo vzdelávaní o spôsobe a postupe používania obmedzovacích prostriedkov, negatívny postoj k rekonštrukcii priestorov u niektorých zariadení, porušovanie práv pacientov na súkromie, absenciu terapie - preferovanie medikamentózneho liečby, zlé materiálno-technické vybavenie, nevyhovujúce hygienické podmienky, zistenie, že súdom chýba informácia o prehl'ade kapacít pre ochranné liečenie, nedoriešenú situáciu po prepustení pacienta z výkonu ochranného liečenia – absentuje umiestnenie v zariadeniach soc. služieb a ďalšie.

Na záver prezentácie p. Kohýlová predniesla návrhy na riešenie danej situácie:

1. žiada RVDZ, aby zaujala stanovisko k vnútroštátnemu plneniu medzinárodných záväzkov SR v oblasti duševného zdravia vo vzťahu k odprezentovaným zisteniam týkajúcim sa materiálnych podmienok a používania obmedzovacích prostriedkov, ktoré sú v rozpore s § 9b, § 11 a 11a zákona č. 576/2004 Z. z.; čl. 16 ods. 2 zákona č. 460/1992 Z. z. Ústavy SR; čl. 3 Európskeho dohovoru o ľudských právach, čl. 15 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, Dohovorom OSN proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu (v zmysle čl. 3 ods. 1 a 3 štatútu RVDZ)

2. žiada RVDZ, aby uložila MZ SR spracovať prehľad žiadostí o investície do MTZ psychiatrických zariadení spoločne s ich vyhodnotením za posledných 5 rokov – v členení a) rok podania žiadosti, b) názov psychiatrického zariadenia so špecifikáciou zamerania, c) obsah žiadosti (čo žiadali), d) spôsob vyhodnotenia (nevyhovet/vyhovel a koľko finančných prostriedkov dostali). V prípade, ak to bude možné, vrátane zozbierania požiadaviek jednotlivých psychiatrických oddelení/kliník vo vzťahu k vedeniu zdravotníckych zariadení, na ktorých rozhodnutí je uplatnenie požiadaviek na MZ SR (v zmysle čl. 3 písm. d) alebo písm. e) (formou podnetu) alebo písm. h) štatútu RVDZ)
3. žiada RVDZ, aby uložila MZ SR vypracovať stratégiu na riešenie nevyhovujúcich materiálnych podmienok v psychiatrických zariadeniach, s ohľadom na dlhotrvajúci nemenný stav a akútnosť jeho riešenia v termíne do 1Q 2026 (v zmysle čl. 3 písm. d) alebo písm. e) (formou podnetu) alebo písm. h) štatútu RVDZ)
4. žiada RVDZ, aby uložila MZ SR vypracovať analýzu dostupných prostriedkov právnej ochrany pacientov psychiatrických zariadení vo vzťahu k používaniu obmedzovacích prostriedkov v rozpore s platnou právnou úpravou a nevhodných materiálnych podmienok porušujúcich ich právo na ľudskú dôstojnosť (v zmysle čl. 3 písm. d) alebo písm. e) (formou podnetu) alebo písm. h) štatútu RVDZ)
5. žiada RVDZ, aby uložila MZ SR riešiť pretrvávajúci problém s postojom vedenia UNB k rekonštrukciám psychiatrických zariadení, a to v súlade s odporúčaniami GP SR a RÚVZ (v zmysle čl. 3 písm. d) alebo písm. e) (formou podnetu) alebo písm. h) štatútu RVDZ)
6. žiada RVDZ, aby odporučila MZ SR vykonať dohľad na psychiatrickom oddelení Nemocnice pre obvinených a odsúdených a ústavu na výkon trestu odňatia slobody v Trenčíne. V prípade, ak MZ SR nie je kompetentné na vykonanie dohľadu, aby uviedlo subjekty, ktoré predmetnými kompetenciami na vykonanie dohľadu disponujú (v zmysle čl. 3 písm. d) alebo písm. e) (formou podnetu) alebo písm. h) štatútu RVDZ)
7. žiada RVDZ o vytvorenie postupu za účelom odstránenia zlého zaobchádzania konštatovaného v psychiatrických zariadeniach po jeho nahlásení MZ SR, resp. zriaďovateľovi zdravotníckeho zariadenia (v zmysle čl. 3 písm. d) alebo písm. e) (formou podnetu) alebo písm. h) štatútu RVDZ)
8. žiada RVDZ, aby odporučila MZ SR vytvorenie stratégie/koncepcie výkonu súdom nariadených ochranných liečení a forenznej psychiatrie na Slovensku, s dôrazom na dodržiavanie práv pacientov, dostatočné financovanie a kapacity na výkon jednotlivých druhov ochranných liečení (v zmysle čl. 3 písm. d) alebo písm. e) alebo písm. h) štatútu RVDZ)
9. žiada RVDZ, aby vo vzťahu k výkonu súdom nariadených sexuologických ochranných liečení odporučila MZ SR, aby bol výkon koncentrovaný výhradne u poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, ktorí disponujú povolením MZ SR na poskytovanie tejto starostlivosti (v súčasnosti len 1 ÚZZ) (v zmysle čl. 3 písm. d) alebo písm. e) alebo písm. h) štatútu RVDZ)
10. žiada RVDZ, aby vo vzťahu k predbežným príkazom odporučila MZ SR vytvorenie zoznamu ZZ, v ktorých sa budú predbežné príkazy realizovať a to podľa toho, ktoré ZZ sú schopné zabezpečiť

realizáciu práv umiestnených osôb, predovšetkým práva na pobyt na čerstvom vzduchu (v zmysle čl. 3 písm. d) alebo písm. e) alebo písm. h) štatútu RVDZ).

Bod č. 5.- Diskusia

Slova sa ujal námestník Generálnej prokuratúry SR (ďalej „GP SR“) p. Sedlák.

Konštatoval, že v roku 2024 sa GP SR zúčastnila na komplexných previerkach 15 zdravotníckych zariadení v ktorých sa vykonáva ochranná liečba a detencia. Následne sa konalo stretnutie k zisteniam za účasti zástupcov GP SR, MS SR, MZ SR, MPSVR SR, gen. riaditeľstva zboru väzenskej a justičnej stráže, zástupcu ochrancu ľudských práv, na ktorom sa účastníci jednoznačne uzniesli, že je potrebná komplexná právna úprava výkonu ochrannej liečby a detencie. Očakávalo sa, že sa táto úloha dostane do zoznamu legislatívnych úloh, stalo sa tak až v roku 2026. Okrem toho, výsledné zistenia prezentoval aj generálny prokurátor na výbore pre ľudské práva a národnostné menšiny NR SR.

p. Sedlák upozornil, že zdravotnícke zariadenia si peniaze pýtajú, ale ich nedostanú. Analogickú situáciu zistila GP SR aj v reedukačných zariadeniach.

GP SR situáciu mapuje, v roku 2024 vykonala 104 previerok a opakovane poukazuje na uvedené nedostatky. Na stretnutí v roku 2024 bolo prisľúbené, že do dvoch rokov sa spraví náprava. Komplexná právna úprava je prvým krokom ku zmene.

p. Barinková (GP SR) – poukázala na vážne materiálo-technické nedostatky v zdravotníckych zariadeniach. Okrem toho, podľa jej vyjadrenia, sa stráca účel ochranného liečenia, ak sú v uvedených zariadeniach pomešaní pacienti dobrovoľní a nedobrovoľní spoločne, liečba závislostí a nariadené sexuologické liečenie, osoby umiestnené v zariadeniach, ktoré nemajú a ani nikdy nevykonávali sexuologické liečenie.

p. komisárka – na záver diskusie poukázala na príklady situácií, týkajúce sa bezpečnosti v týchto zariadeniach (preventívne pripútanie pacienta na lôžko pri dobrovoľnom liečení, prítomnosť agresívneho pacienta na nedobrovoľnom liečení s pacientom s dobrovoľným liečením na jednej izbe).

p. Pekarčíková – zdôraznila dôležitosť nastavenia projektov, napr. z Plánu obnovy a odolnosti boli nastavené projekty tak, že boli prakticky nerealizovateľné, skúsenosti so vzdelávaním odborníkov v zdravot. zariadeniach podľa nej sa vzdelávajú kontinuálne. Nestačí mať prostriedky, ale projekty musia byť nastavené tak, aby bol realizovateľný.

p. Janeková - ocenila prácu lekárov na lôžkových oddeleniach..

p. Izáková – ocenila prácu p. komisárky, no zároveň vyjadrila poľutovanie, že sa nepoukazuje aj na úspechy – rekonštrukcia psychiatrického oddelenia a vybudovanie nového psychiatrického stacionára na Mickiewiczovej ul. Opätovne kritizovala nastavenie projektov z Plánu obnovy a odolnosti, ktoré sa napokon nedali zrealizovať, konkrétne vytvoriť viac lôžok v rovnakých priestorových možnostiach bez novej prístavby, nadstavby a podobne. Zdroj financovania majú z občianskeho združenia.

p. Klorusová – úlohou GP SR je primárne vykonávať dozor v zariadeniach, preveriť, či je všetko v súlade so zákonom. Zistenia ale poukazujú na to, že sa porušujú práva na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a dodržiavanie práv ľudskej dôstojnosti. Okrem toho dochádza k porušovaniu medzinárodných právnych záväzkov (zistenia CPT).

p. komisárka – uviedla, že v správe sú aj pozitívne zistenia (práca peer konzultantov, odstránenie sieťových postelí...).

p. predseda – deklaroval, že téma duševného zdravia je pre neho a teda pre ministerstvo zdravotníctva SR dôležitá priorita. Uviedol, že z prehľadu investícií vyplynulo, že z kapitálových výdavkov dalo MZ SR cca 17 mil. Eur na obnovu zdravotníckych zariadení za jeden rok. Téma duševného zdravia bola v minulosti na chvoste záujmu, preto dnes je potrebné hovoriť o tom, čo je treba urobiť na jeho nápravu.

Bod č. 6 - Prerokovanie a schválenie návrhu uznesenia v časti A, B, C k zisteniam komisárky pre osoby so zdravotným postihnutím vo vzťahu k psychiatrickým zariadeniam za rok 2025

Tajomníčka rady prečítala návrh uznesenia k Zisteniam komisárky pre osoby so zdravotným postihnutím vo vzťahu k psychiatrickým zariadeniam za rok 2025.

Uviedla, že hlasovanie bude k bodom A, B, C, o bode D sa bude hlasovať per rollam najneskôr 2 týždne po bilaterálnom stretnutí.

Zistený počet členov s hlasovacím právom prítomných na zasadnutí: 24

Minimálny počet hlasov potrebných na prijatie uznesenia: 13

Tajomníčka rady prečítala text návrhu uznesenia, ku ktorému vyhlásila hlasovanie. Návrh uznesenia bol prijatý, na základe výsledkov hlasovania.

ZA	PROTI	ZDRŽAL SA HLASOVANIA
24	0	0

Schválené uznesenie Rady č. 40/2026 tvorí prílohu č.3 k zápisnici.

Bod č. 7 – Rôzne

Do bodu rôzne sa neprihlásil nikto.

Bod č. 8 . – Záver

Na záver podpredseda rady p. Štofko poďakoval prítomným za účasť. Zároveň aj tajomníčka rady sa rozlúčila s prítomnými a tiež poďakovala za ich účasť na zasadnutí.

V Bratislave: 18.2.2026

Vypracovala: Desanka Kanderová, tajomníčka rady

Schválil: Kamil Šaško, predseda rady